

Symboliek
Symboliek
in de
in de
Opstandingskerk
Opstandingskerk

Christelijke Gereformeerde Kerk Leiden
Aerent Bruunstraat 1
2321 ED Leiden
info@cgkleiden.nl

Informatie drukker / oplage / jaartal etc.

Welkom in de Opstandingskerk. In deze brochure willen we kort de symboliek uitleggen, die u voor en in het kerkgebouw aantreft.

Buiten	2
De hal	3
De kerkzaal	3
Het kerkelijk jaar in kleuren	8
De klokken	14

Buiten

Wanneer u aankomt bij de Opstandingskerk, ziet u op de muur een **kruis**. Het kruis is het teken van het lijden, het sterven en de opstanding van Christus en het symbool van het christelijk geloof. Het is de verbinding tussen hemel en aarde. De open einden laten zien dat de boodschap van het heil, beschreven in de vier evangeliën, mag uitstralen naar alle hoeken van de aarde.

Aan het eind van het pad naar de entree ligt een grote **zwerfkei**. Deze zwerfkei is geschonken bij de officiële opening van het kerkgebouw door de architect Jaap Hoogendoorn. De zwerfkei verwijst naar het open graf. De steen is weggerold. God heeft de weg naar Zichzelf geopend. De ligplaats van de kei naast de ingang van de kerk symboliseert dat de kerkdeuren uitnodigend openstaan om Gods Woord te horen.

De Hal

Als u de hal binnenkomt, ziet u rechts een **grijze steen** in de muur gemetseld met daarop het Christussymbool. Dit verbeeldt dat Christus “de hoeksteen”, de drager van ons kerkgebouw is.

De Kerkzaal

In de kerkzaal is de symboliek “hemel en aarde” tot uitdrukking gebracht. De beginregels van psalm 19 zeggen het zo: *“De hemel roemt de Heer, het firmament geeft eer Hem, die ’t heelal volbracht”*.

Als u naar boven kijkt, ziet u een hemelsblauw **plafond** met veel lichtpunten, twee grote en vele kleine, verbeeldend de hemel met zon, maan en sterren. De zon, licht van de Allerhoogste, verlicht het kruis. De maan verwijst naar het levensritme. Zij is ook een beeld van de opstanding: na elke nieuwe maan wordt het weer volle maan. De sterren zijn een teken van heil. In Openbaring 22:16 noemt Jezus zichzelf "de stralende morgenster."

Het **kruis** vormt de verbinding tussen hemel en aarde, tussen God en mensen. Via het kruis schijnt het licht op de Bijbel - Gods Woord - die op de preekstoel ligt. De hanglampen verbeelden de planeten.

De **doopvont** heeft, evenals de standaard van de paaskaars, drie zuilen. Zij verwijzen naar de Drie-eenheid van God: Vader, Zoon en Heilige Geest. De doopvont heeft een glazen schaal in kleuren van de ramen met in het midden een transparant gedeelte als een rivier. Je zou kunnen denken aan de Jordaan waarin Jezus werd gedoopt.

Verder vindt u in het liturgisch centrum de **avondmaalstafel** met daarop het avondmaalsstel als teken van het offer van Christus voor ons gebracht.

De preekstoel, de avondmaalstafel, de doopvont, de standaard van de paaskaars, het offerblok en de sidetable zijn gemaakt van banken uit ons vorige kerkgebouw.

De **vloer** is zandkleurig, de kleur van aarde en woestijn. Centraal in het liturgisch centrum hangt het kruis en van daaruit gezien lopen de banen als stralen van de zon naar buiten. Bij het binnenkomen, mogen we deze banen volgen richting het kruis. En zoals de aarde verwarmd wordt door de zon, zo mogen wij verwarmd worden door Gods woord. Wanneer we uit de kerk de wereld ingaan, mogen we die warmte meenemen en uitstralen.

Rondom het liturgisch centrum van waaruit Gods Woord wordt verkondigd staan de **groene stoelen** geschikt, als een oase in de woestijn. Zij zijn geschikt in een halve cirkel, verbonden met elkaar, zoals ook wij met elkaar verbonden mogen zijn. Een oase om God lof te brengen en op adem te komen.

In de kerkzaal zijn drie **gebrandschilderde ramen**. Het grote raam is geplaatst bij de bouw van de kerk in 1960, de twee kleinere ramen bij de renovatie in 1994.

Wie het grote raam heeft ontworpen is ons niet bekend. De twee kleinere ramen zijn ontworpen door de Leidse kunstenaar Carel Bruens; de Leidse firma Jilleba heeft ze gemaakt en geplaatst.

Thema van het grote raam is **uitredding** (Daniël 3).

Het raam toont de drie vrienden van Daniël: Sadrach, Mesach en Abednego. Zij werden in een brandende

oven geworpen. U ziet rode vlammen en drie mensfiguren daar-tussen staan. Vlammen die hen niet verteren. God redt hen uit de vlammen: de boze heeft niet de overwinning.

Thema van het raam links van het kruis is **bevrijding** (Exodus 3).

Links ziet u een hoofd, dit is het hoofd van Mozes, het is gedeeltelijk vuurrood. Verderop ziet u opnieuw rode vlammen, de brandende braamstruik. De rode vlammen hebben groene uiteinden, de vlammen verteren niet maar lopen uit in nieuw leven. Het is het begin van de bevrijding van Israël.

Thema van het raam rechts van het kruis is **het beloofde land** (Openbaring 22).

In dit raam ziet u dat de groene vlammen doorgaan. U ziet druiven en graan: de overvloed die Israël wacht na de doorgang door de rivier de Jordaan. Verder ziet u twaalf bogen, de twaalf poorten van het nieuwe Jeruzalem en een rivier die daar doorheen loopt. Het nieuwe Jeruzalem dat ons wacht.

Het kerkelijk jaar in kleuren

De kleur van de kanselkleden wisselt tijdens het kerkelijk jaar.

Met betrekking tot de afbeeldingen op de kanselkleden:

De letters **XP** zijn de Griekse beginletters van Christus (X = CH en P = R). De combinatie van deze letters is op de kanselkleden als Christusmonogram gebruikt.

Ook zijn de **Alpha** en de **Omega** afgebeeld, de eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet. Ze verwijzen naar de

Heer die het begin (alpha) en het eind (omega) is (Openbaring 8).

In het volgende overzicht is de betekenis en het gebruik van kleuren in de christelijke traditie weergegeven. De kleuren van de **kansel- en tafelkleden** zijn:

- groen:

De kleur van hoop, groei, leven en toekomst. In de bijbel wordt God vergeleken met een altijd groene cypres (Hosea 14:9). Zo is groen als kleur van de hoop in gebruik voor de zondagen door het jaar.

- paars:

De kleur van rouw, boete en ingetogenheid. Daarom is deze kleur in gebruik tijdens advent en de veertigdagentijd en soms bij een uitvaartdienst.

- wit:

De kleur van vreugde, feest, waarheid en reinheid. Het is de kleur van sneeuw die ongereptheid en zuiverheid oproept. Deze kleur wordt gebruikt o.a. met Kerst en met Pasen.

- rood:

De kleur van liefde, lijden en offer. Als kleur van het vuur verwijst rood naar de brandende liefde en de Heilige Geest. Als kleur van het bloed is het een verwijzing naar het martelaarschap en het lijden, maar ook naar de liefde die zichzelf opoffert. Rood wordt gebruikt o.a. met Pinksteren en op Goede Vrijdag.

De **afbeeldingen** op de **tafelkleden** zijn:

- Het groene tafelkleed:

Het kruis is open naar de vier windstreken. In het midden zien we de afbeelding van de vijf broden en de twee vissen. Hiermee heeft Jezus een grote menigte mensen gevoed. Er was meer dan voldoende. Met Jezus is het mogelijk om aan de opdracht "geef jullie hen maar te eten" mee te werken. Deze gebeurtenis staat in de vier evangeliën.

- Het paarse tafelkleed:

Het kruis is het teken van het lijden, het sterven en de opstanding van Jezus en het symbool van het christelijk geloof. Het is de verbinding tussen hemel en aarde. De boodschap van het heil, beschreven in de vier evangeliën, mag uitstralen naar alle hoeken van de aarde.

- Het witte tafelkleed:

Het Lam is afgebeeld in een cirkel. Joh.1:29 zegt het zo: *"Daar is het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt"*. De cirkel verwijst naar God en symboliseert tevens eeuwigheid en volmaaktheid. Aan een cirkel is geen begin en geen einde. Daaronder is een halve cirkel, onze wereld: niet volmaakt.

- Het rode tafelkleed:

De cirkel verwijst naar God en symboliseert tevens eeuwigheid en volmaaktheid. In de cirkel is de duif als teken van de Heilige Geest die op ons neerdaalt en ons in vuur en vlam wil zetten en wil toerusten tot Gods werk.

De Klokken

De klokken in onze toren zijn luidklokken. Luidklokken zijn in het verleden veel gebruikt als communicatiemiddel voor rampen zoals storm, overstroming, brand enz.

De klok werd door christenen beschouwd als prediker van het nieuwe testament.

De houten dwarsbalk waaraan de klok hangt staat symbool voor het kruis, de klok voor de prediker, de klepel voor zijn tong en het luidtouw voor zijn geschrift, dat het kruis met de wereld verbindt.

In de toren hangen twee klokken.

Ze zijn gemaakt door de Firma Petit en Fritsen uit Aarle-Rixtel. Ze zijn opgehangen en voorzien van elektrische bediening door de firma Elderenhorst uit Zoeterwoude.

De grote bovenste klok heeft als inscriptie:

PETRUS
“Maar het woord des Heren blijft in de eeuwigheid”
Bevrijdingskerk
A.D. 1962.

Het gewicht is 380 kg. De diameter is 850mm.
De toon is Ais-1

De kleinere klok daaronder heeft als inscriptie:

PAULUS
“God is het, die rechtvaardigt: wie zal veroordelen?”
Bevrijdingskerk
A.D. 1962.

Het gewicht is 220 kg. De diameter is 715 mm.
De toon is cis-2.

